

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

Predplatná cena :

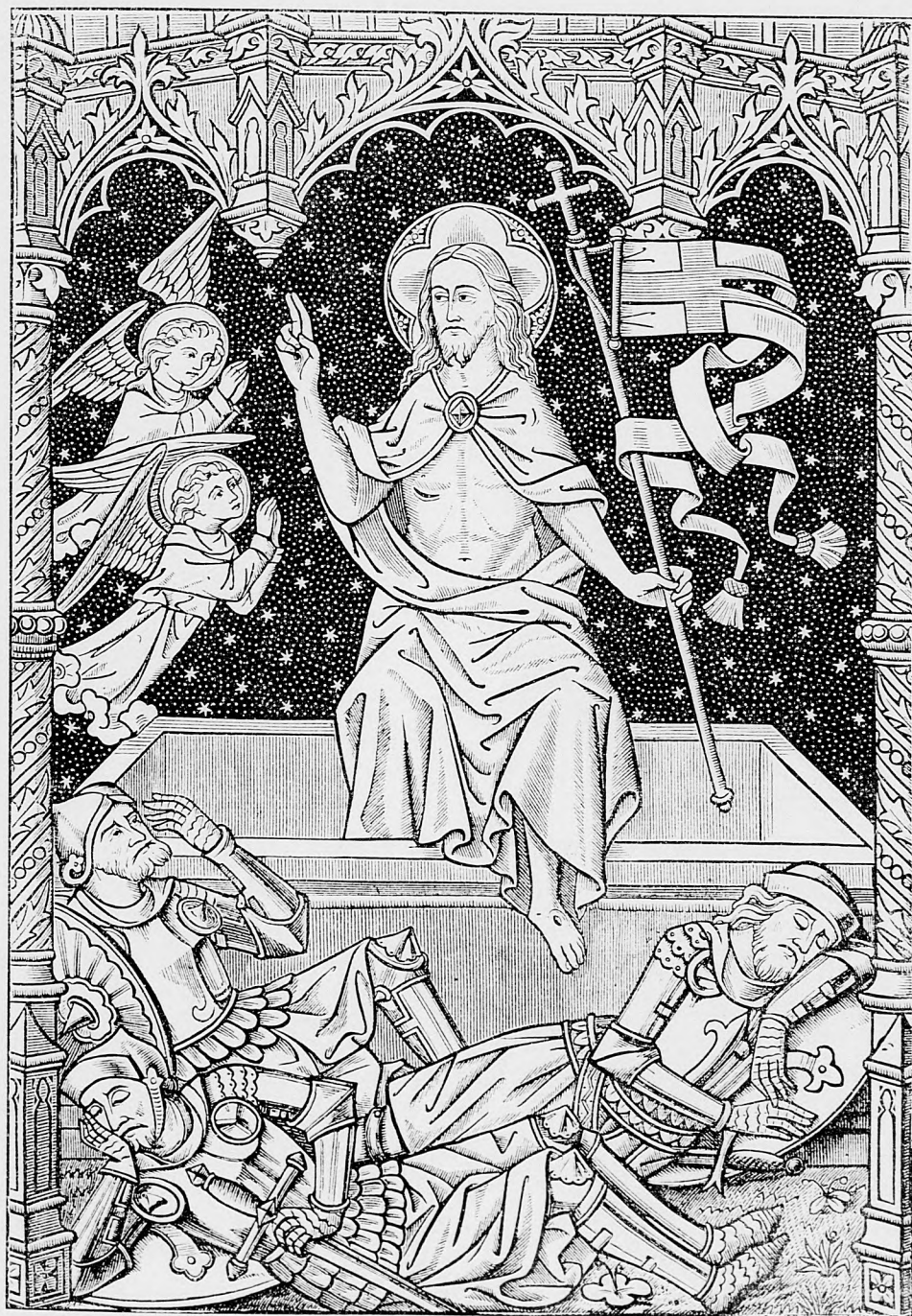
Na celý rok -- 4 koruny -- hal.
 Na pol roka -- 2 " -- "
 Na štvrt' roka -- 1 " -- "
Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor :

Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 púp. komorník.
 Majiteľ' a vydavateľ' :
JÁN MOLNÁR.

Redakcia a vydavateľ'stvo :

Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
 sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novín
 ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dľa tarify.
 Rukopisy sa nazpak nedávajú.

Vzkriesenie.

Velká noc.

Velkonočné sviatky zaujímajú hlavné miesto v duši kresťanskeho ľudu a sviatočnú náladu vidaf tak v súkromných ako verejných záležitostiach. Vo sviatočnom cite dvíhame oči svoje ku vznešenej pravde slavného vzkriesenia Pána nášeho Ježiša Krista a čerpáme z nej silu k veľkým zápasom života.

Vstal z mrtvých Kristus Pán! Túto pravdu ohlasuje nám radosté alleluja, ktoré v tieto dni po všetkých krajoch celého sveta katolícko odznieva. Smrť Ježiša Krista bolo víťazstvo nad hriechom a nad diablom. Vzkriesenie jeho ale je živým svedectvom toho, že On je Syn Boha živého, že len v ňom je spasenie. Preto aj kým len človek bude na zemi, nech hľadá na hrob Kristov a z neho nech čerpá silu a nádej k víťazstvu.

Pán Kristus vstal z mrtvých. Táto nepodvratná pravda obsahuje v sebe všetkú nádej, potechu a spásu našu. Pri prázdnom hrobe Ježiša Krista teší sa duša naša a nadobúdzame novej sily a pevnej nádeje, že jednúc aj my z hrobov našich vstaneme víťazne. Sladké city vzbudzuje v duši našej víťazné vzkriesenie Krista Pána. Cítíme, že toto víťazstvo je aj naše, veď Kristus za nás umrel a za nás vstal z mrtvých. Jeho víťazstvo nad smrťou je víťazstvom celého kresťanstva.

Bezbožnosť, nevera a zlosť ľudská chcela ukrižovať a na veky zničiť pravdu. Farizeji a bezbožní zákonníci aj teraz neustále bojujú proti pravde a Kristovi. Vidia otvorený hrob ukrižovaného a neveria v ňom. Celé rady falošných prorokov a zákonníkov dobíjajú na cirkev Kristovú, hlásajú, že po smrti nič nebude a kopajú hrob, aby pochovali v ňom učenie Ježiša nazaretského. So zlorečením, zafatými päťami, s podvodom a s úkladmi, s lichotením a s judášskym boskom blížia sa ku cirkve, aby ju odviedli na Kalváriu a potom pochovali. Farizeji a bezbožní zákonníci terajších časov dobre vedia, že keď zničia cirkev Kristovú, podmania si celý svet.

Vzkriesenie Krista Pána ale zárukou je toho, že cirkev jeho trvať bude až do konca sveta a brány pekelné nepremôžu ju. Toto nech je našou potechou zvláste v prítomných kruš-

ných pomeroch. Zdá sa, že urputní nepriateli Krista znovu idú zvíťaziť nad pravdou, aby ju pochovali. Nasledovníci farizeov a zákonníkov starej doby, sú liberáli a všetci ich bezbožní sojenci. Ešte raz chcjú oni ukrižovať a znovu pochovať Krista Pána. Vzkriesenie Spasiteľa ale oduševnilo jeho učedníkov a oni premohli celý svet. Zarovnak aj nás, zvláste v prítomných krušných časoch, veľké sviatky vzkriesenia, ako sviatky nádeje, nech upevňujú v tom presvedčení, že zvíťazíme nad nepriateľmi Krista.

Kristus Pán vstal z mrtvých, táto pravda nech oduševňuje každého kresťanského ľudáka, Veľkým zápasom ideme v ústrety. Jedná sa o to, či Uhorsko, ktoré na kresťanskom základe sriadil sv. Štefan, znovu má byť kresťanské. Toto zákonným spôsobom previesť snáži sa jedine kresťanská ľudová strana. Aby Uhorsko znovu stalo sa kresťanským, to vyžadujú nielen záujmy naše cirkevné a náboženské, lež od tohoto doprosta závisí i hmotné blaho každého hospodára, priemyselníka, robotníka a akéhokolvek stavu obyvateľa krajiny. Vo vlastnom záujme, k našemu duševnému a telesnému dobrému podporujeme preto jedenkaždý kresťanskú ľudovú stranu. Zvláste prítomne, keď nám na tom treba pracovať, abz katolíci Uhorska dostali počtu svojmu zodpovedné zastupiteľstvo v krajinskom zákonodarstve, žiadon katolík nesmie opustiť víťaznu zástavu kresťanstva, k tomuto viaze a na toto upomína nás otvorený hrob Krista Pána.

Otvorený hrob Ježiša Krista zreteľnou rečou mlúvi i ku každému vernému členovi Katolíckej Ľudovej Jednoty. Vyše štvrt milliona odhodlaných bojovníkov spočíta už tento katolícky tábor. Je to zaiste pekný počet, čo je to ale ku desať millionom katolíckeho obyvateľstva krajiny!

Kristus Pán vstal z mrtvých, zvíťazil nad diablom. Katolíci Uhorska majú zarovnak pozdvihnúť sa zo spánku zkazonosnej nečinnosti. Nech každý katolík, či mladý, či starý, či chlap alebo žena, klačiac pred otvoreným hrobom vzkrieseného Krista Pána, zloží ten veľavýznamný sľub, že bezodkladne pripojí sa ku bojovníkom Ježiša, ktorý trpel, umrel a z mrtvých vstal za nás. Aby sme ale účastnými stali sa slávy Vzkrieseného, buďme verní bojovníci jeho nielen slovom, lež aj skutkami. Vysoko vážme si

našu svätú vieru. Nedajme si ju tupiť a špiniť, kroz farizejov a falošných prorokov, akí teraz túlajú sa medzi nami. Budme odhodlaní katolíci nielen v kostole, lež aj v našom dome, v našej rodine, v obchode s druhými ľuďmi a v celom našom zamestnaní. Osvedčení katolíci máme byť aj pri vybavovaní našich občianskych práv. Svedomitý člen Katolíckej Jednoty preto nikdy nesmie držať s liberálmi. Vždy musí myslieť na to, že liberáli najvztekľejší nepriateli sú Krista Pána. Kto s liberálmi drží a ako katolícky Jednotár pri voľbách s nimi hlasuje na kalvína, luterána, žida, freimaurera, socialdemokratu internacionalného alebo národnárskeho, ten hnuje ako Judáš zapiera Krista Pána.

V deň slavného vzkriesenia pri otvorení hrobe Ukrižovaného podajme si ruky a dajme si slovo všetci katolíci, osvedčení ľudáci a horliví Jednotári, že pri nastávajúcich voľbách spojenými silami bojovať budeme za víťazstvo kresťanskej ľudovej strany.

Čo je nám potrebné ?

Napísal : Dr. Štefan Krajčovič.

No veru do tľstého duba zafal som sekeru, keď som napísal otázku, že — čo nám je potrebné? Istý som totiž o tom, že koľkorí sú ľudia, toľkoré sú aj potreby a požiadavky jejích. Robotník chce mať stále zdravie a dobrý plat; roľník žiada si dobrú úrodu, veľkú cenu zbožia a menšiu porciu; páni a úradníci lamentujú nad drahobou a boháči trasú sa nad peňazmi, neni sú spokojní s tým čo majú, viac by chceli mať. Slovom neni človeka, ktorý by si niečo nežiadal. Ale aj to je pravda, že mnohý človek len časné veci si žiada, len v peňazoch a v zemi sa kutre. V našich časoch ozaj červikom sa stal mnohý človek; zem, pozemské statky, peniaze a bohatstvo sú posledným cieľom jeho, sú jeho bohom. O iné sa nestará, o iné nepracuje. A toto je zlomkrk náš. Pre toto nevieme pozdvihnúť srdcia naše hore-hore k nebesiam a pre toto bárs sme aj mnohí, nevieme vydobíť si česť a hodnosť menu našemu katolíckemu. Utláčení, pohanení sme. Ledva že si nás tu i tam všimnú, a to nás katolíkov, ktorí sme vyše 10 millionov v tejto krajine, nás katolíkov, ktorých viera vykolíbala ľud náš z po-

hanstva a upevnila základ krajiny našej. Tá nešťastná zem, tá nás otrokami robí, ty peniaze, tí nás moria. Bodaj by sme viacej mali v nás z toho katolíckeho ducha, ktorý hovorí nám, že zem, pozemské statky neni sú posledným cieľom našim, lež je to ten druhý svet kde lakomstvo, závisť nemajú miesta, vtedy ináč by vyzeraly pomery naše, vtedy inakšie by byly vyzeraly i zákony naše! Nech si ale nikto nemyslí, že ja snáď brániť idem, aby ľudia si gazdovali a sa zmáhali. O nie. Toto já neřovorím. Veď aj to zbožie musí v zemi vypustiť korenky svoje a musí sa zo zeme živiť. Tak aj človek, ponač na zemi žije, musí si zo zeme vyhľadávať vyživenie svoje. To mi ale tiež každý musí uznať, že keď sa to zbožie aj zo zeme živí, predsa tam neostáva, lež dvíha sa hore, bo keby v zemi ostalo, nedonieslo by úrodu.

Tak je to aj s človekom. Keď aj zo zeme sa živí, predsa musí sa k vyšinám pozdvihnúť a nesmie sa vždy len v zemi kutrať, bo sa pri tom veľmi zablatí; tá zem a tie peniaze zašpinia mu dušu i srdce a učinia ho nesvedomitým, tak že v stave je za peniaze i dušu svoju zapredať. A či náš každodenný život nepotvrdí pravdu mojich slov? Rozhliadnime sa len okolo nás. Za peniaze mnohí bratia v stave sú sa aj pozabíjať, v stave sú niektoré deti rodičov svojich zneuctiť, ba i smrť im žiadať, v stave sú susedia najväčšími nepriateľmi sa stať a v stave sú mnohí katolíci vieru svoju zapredať.

Dočkajme len volby a uvidíme, koľko bude takých katolíkov, ktorí spravia si Judášov mešec aby do neho shrabali tie prekliate banknoty, za ktoré zapredajú presvedčenie svoje a za ktoré v stave by boli hlasovať i na Belzebúba! Hľa, toto je tá nešťastná nemoc, ktorá šuši nás a kinoži sily naše. Zúri i medzi katolíckmi lakomstvo, ktoré ako hrdza zožiera všetko čo je naše. Preto ja neznám inej potreby pre nás ako tej, aby sme boli skromnejšieho ducha, aby sme boli lepší katolíci.

Pozemské statky, bohatstvo a peniaze sami v sebe nám niš nepomôžu. Veď aj Herodes bol bohatý a predsa dal zofať pravdu, svätého Jána Krstiteľa; peniaze mali aj židia a predsa ukrižovali pravdu a nevinnosť, Ježiša Krista.

Preto vy katolíci a v prvom rade vy vo-

ličia katolícki, ktorí čítate tento článok môj, dobre si zaštepťe do srdca vašich, že bez ducha katolíckeho jakživ blako vaše nedocielite a jakživ nevydobijete česť a panovanie pre vieru vašu. Katolíci ste, preto netajte a nezapredávajúte toto poznamenanie vaše, keď by vám niekto aj zlaté vrchy sľuboval! Alfonz, kráľ aragonský takto hovorieval: *«Pyšný som na to, že kráľom môžem byť, ale ešte pyšnejší som na to, že som katolík. Lebo kráľovská koruna ma čini pánom len nad jednou malou čiastkou zeme, to ale, že som katolíkom, čini ma dedičom kráľovstva nebeského.»* Tak presvedčení katolíci, buďte aj vy ako tento kráľ, tak zmýšľajte i vy a vtedy neni moci, ktorá by vás prevládala a vtedy neni peniazi, ktoré by vás na to kúpili v stave boly, aby ste hlasovali na takého človeka a na takú stránku, ktorá je proti viere katolíckej! *Hor' sa teda voličia katolícki! Pri týchto voľbách držte sa kresťanskej ľudovej strany, lebo to je strana katolícka, to je tá strana, ktorá bojuje za blaho vaše a za vieru vašu!*

Vyzvanie k voličom kresťanskej ľudovej strany.

Kresťanská ľudová strana snemová na čas volebných zápasov zo svojho lóna vyslala z prvoriadnych pravotárov složený výbor Obrany Volby.

Pozornosť ctených voličov kresťanskej ľudovej strany z tej príčiny na to vyzývame, že jestli by buď vrchnosti, buď verejní úradníci alebo súkromníci proti čistote volieb a slobode od každého vplyvu dopúšťali sa nedovolených a zákonmi zakázaných účinkov, aby to bezodkladne oznámili kancelárii Výboru Obrany Volby (Budapešť, 1V., Ferenc-József rakpart číslo 27.), ktorá nielen celkom bezplatne obráni urazené práva voličov, lež aj proti vinnikom hneď prísne zakročí.

Budapešť, dňa 12. marca 1910.

Predsedníctvo
kresťanskej ľudovej strany
snemovej.

Zadovažujte predplatiteľov pre «Kresťana!»

Po rozpustení snemu.

Je to už stará novina, že stojíme pred voľbami. Ľud po všetkých stranách krajiny je nie menej rozčuleny, ako v minulom roku, keď sa hovorilo, že bude vojna so Srbskom. Tomu ani divu neni, veď pri voľbách zvykli sa také kúsky vykonávať ako v čas vojny. Najmä, keď liberáli prevádzajú voľby, nechýbajú krvavé srážky, podpalačstva, násilienstva, ukrutnosti a všetko čo Antikristovi poboničia vymyslia k terrorizovaniu a utlačeniu ľudu. V kresťanskom a najmä v katolíckom štáte, voľby krajinských vyslancov mali by sa začať so vzývaním Ducha svätého. Bo čo sú vlastne tie krajinské voľby. Stá a stá, ba v jednotlivých okresoch tisíce volia si zastupiteľov do krajinského snemu, aby zastávali jejich záujmy, bránili jejich sväté práva a vynášali zákony v kresťanskom duchu složené. Uhorsko ale už dávno prestalo byť štátom kresťanským. Kedy bolo Uhorsko katolícky štát, to už len z jeho dejepisu viemu. Preto aj zákony, ktoré krajinský snem od tridsať rokov u nás vynášal, neni sú kresťanské. ba vymyslené sú doprosta proti kresťanstvu.

Porekadlo hovorí: aké drevo, taký klín. Akí sú krajinskí vyslancovia, také zákony aj robia. Kým sme v krajinskom sneme nemali vyslancov kresťanskej ľudovej strany, meno božie sa tam ani spomenúť nesmelo. Len od tých čias čo v našom zákonodárstve, statočnou politikou zadovážila si vplyvu kresťanská ľudová strana, krajinskými zákonami začal previevať duch kresťanský. Upomínali sme aj preto popolitý ľud náš za každej príležitosti, aby do krajinského snemu volil čím viacej vyslancov kresťanskej ľudovej strany.

Vyššie desať millionov katolíkov je nateraz v Uhorsku a tieto milliony mali v krajinskom sneme posiaľ len 36 katolíckych zastupiteľov. Tí ostatní vo veľkom počte boli zaťatí kalvíni, luteráni, židi a sila freimaurerov, Už na prvý pohľad presvedčí sa teda každý zdravého rozumu človek, že to nebolo v poriadku, keď 10 millionov katolíkov v krajinskom sneme mali len 36 katolíckych zastupiteľov. Toto je nielen veľká nespravodlivosť, lež aj hrozný neriad. Tomu ale na príčine sú sami katolíci. Pri voľbách premnohí hlasujú na kalvínov, luteránov.

židov a na akéhokolvek antikristovho pohoniča, len na katolíckeho kandidáta nie. To už potom od takýchto ľudí není len ľahostajnosť, lež hlúposť a v pravom smysle slova chrapúňstvo. Nadovšetko starší voličia mali dosť príležitosti z osobnej, vlastnej zkušnosti presvedčiť sa o tom, že katolíckych kandidátov pri voľbách neide podporovať ani kalvín, ani luterán, ani žid, ani freimaurer a z katolíckych voličov premnohí za judáške haliere a dušu i telo hubiace nápoje hotoví sú čo hneď na samého diabla z horúceho pekla hlasovať, len na katolíckeho kandidáta nie. Potom nariekajú, ako staré baby, že katolíkov utláčajú, že nedojdú k svojim právam v Uhorsku. A kto je tomu na príčine? Pred Bohom a pred celým svetom zodpovední sú za to jedine tí, čo ako katolíci posiaľ vždy len kalvínov, luteránov, žldov, liberálov a freimaurerov volili za krajinských vyslancov.

Katolícki voličia! Neváhajte a nerozmýšľajte dlho. Tu máte kresťanskú ľudovú stranu, Táto strana je aj kresťansko-katolícka a v pravom smysle slova ľudová. **Každý veriaci v svojom svedomí povinný je hlasovať na kandidáta kresťanskej ľudovej strany!**

Toto je potrebné najmä teraz, keď staré liberálne mumie opúšťajú jejich zplesnelé hroby a túlajú sa znovu po volebných okresoch.

Medzi všetkými stránkami politickými katolíci dôverovať môžu jedine v kresťanskej ľudovej strane. Stránka ústavníkov neplatí nič. Justhovci a Kossuthovci robia síce ešte vždy veľké kriky. Vieme ale veľmi dobre, že ktorá krava mnoho ručí, tá veľmi málo mlieka dáva. Tak aj Justhovci a Kossuthovci po rozpustení snemu podporovať budú Khuenovú liberálnu vládu.

Stránka sedliakov, s akou mnoho hluku robia teraz na Dolniakoch, je tiež celkom v pazúroch Khuena a zvestného Kristóffyho. V pazúroch liberálov nachodia sa aj tí, čo pod menom kresťanských socialistov domáhajú sa pritomne o doveru nášho ľudu.

Jedinká vážna opozicionálna stránka je kresťanská ľudová strana.

Liberálna strana Khuenová a vôbec každého druhu, v politickom, mravnom, vlasteneckom, hospodárskom a v každom ohľade najväčšie nešťastie je pre náš pospolitý ľud a celú krajinu.

Kresťanská ľudová strana so všetkou silou s úplným oduševnením bojuje za práva ľudu, bráni ľud a jeho slobodu pred vzteklými nápadmi liberálov, podporuje všemožne duševné a hmotné blaho obyvateľstva a silou mocou pracuje na tom, aby Uhorsko stalo sa štátom kresťanským.

Iné politické stránky majú pred očima mastrné hrnce liberálov. **Kresťanská ľudová strana ale na základe kresťanských zásad bojuje za blahobyť malých, chudobných ľudí.**

Kto teraz kortešuje a bojuje proti kresťanskej ľudovej strane, ten je vzteklým nepriateľom kresťanského ľudu a není hoden kresťanského mena.

Neverme prázdnyml slubom a sladkým rečiam nesvedomitých zvodcov, ľudí to bez charakteru, ktorí hneď ku tej, hneď ku inej stránke sa priznávajú lež s úplnou oddanosťou a nezkladnou vernosťou hlasujú na kandidátov, ktorých odporúča nám kresťanská ľudová strana.

Ukážme liberálom, že v Uhorsku 10 millionov katolíkov žije, obecné farchy znáša a neodolateľne žiada, aby svojmu počtu zodpovedne zastúpené bolo v krajinskom sneme.

Gróf Khuen Héderváry rozpustil terajší snem v tej nádeji, že zvíťazí starý liberalizmus.

Neopúšťajme sa, držme spolu katolíci a spojenými silami pochovajme liberalizmus k večnému odpočinku.

Nech žije kresťanská ľudová strana!

Do volebného okresu Nyitra-Zsámbokrét.

Vo volebnom okrese Nyitra-Zsámbokrét doterajší krajinský vyslanec pán Adalbert *Rakovszky* nevystúpi už viac ako kandidát, lež s porozumením a odporúčaním jeho, okres žámbokrétsky za krajinského vyslanca kandiduje pána Georga *Szmrecsányiho*, ktorý aj v minulom cikluse bol činným údom jako kresťanskej ľudovej strany, tak aj snemu. Pán Georg *Szmrecsányi* je neohrozene ostrý bič na liberálov a na úzerníkov a tak žámbokrétsky volebný okres dostane v ňom do krajinského snemu takého horlivého muža, že naň voličia pyšní byť môžu. Pán Géorg *Szmrecsányi* nielen v krajinských záležitostiach bude verný a ochotný zastupiteľ svojho okresu, lež aj jednotlivé obce a jednot-

livi voličia najdú v ňom vždy ochotného obhájca všetkých svojich oprávnených žiadostí a záležitostí.

Pán Georg **Szmrecsányi** predstaví sa svojim voličom vo veľkonočný pondelok predpoludním v *Chynoranoch*, popoludní o 3. hodinách vo *Veľkých Béliaciach*, z tadiaľ pôjde do *Szkacsán*, kde okolo 4. hodinách dorazí.

Vo veľkonočný utorok pán Georg **Szmrecsányi** predpoludním navštívi obce: *Ó-Széplak*, *Nedanócz*, *Naggbossány*; popoludní tohože dňa ale *Tökésújfalú* a *Kolos*.

Nech žije ablegátsky kandidát okresu žambokrétskeho, nech žije pán Georg **Szmrecsányi**!

Z nitrianskej stolice.

Židia úradníci a kadejakí ľudia s prázdnyim vŕčkom a so smadným hrtanom, hádam, nikdy nevitali vzkriesenie liberalizmu takou radosťou, ako v nitrianskej. Jeden druhého objímali stískali si ruky a tešili sa slovami: chvála Bohu, znovu nastala naša doba. My budeme panovať v stolici, Tá koalícia nič nestála, pre nás je len liberalizmus.

Tešia sa teda nitrianski liberáli a vopred pijú na tú radosť, že porazia ľudákov. Ano, im o iné neide. Počul som to od nejedného staroliberála, že oni len na tom pracujú, aby udušili a vykorenili stranu ľuduvú a vohnali ľud do toho tmavého otroctva, v ktorom jednúť ťažko stonal, lebo nitrianským liberálom nepáči sa to, keď remeselník alebo roľník samostatne smýšľa a keď má svoje kresťanské presvedčenie.

Aby nitrianski liberáli previesť mohli svoj ozaj nečestný úmysel, už od dávna organizujú sa a hľadajú kreatúry, s ktorými poraziť by mohli nenávidených ľudákov. Kde je aj toľko liberalných náhončích ako v nitrianskej? Veď Tarnocziho škola bola vždy preplnená poslucháčmi a z týchto ani jeden nebol podlejšim od svojho majstra. Sú medzi nimi nielen kandidáti, ktorí zviťazif chcejú a vedia bez väčšiny hlasov, lež sú medzi nimi aj volební predsedovia ktorým neimponuje ani zákon volebný, ani zákon o kurialnom súdobníctve. Tito páni hotoví sú ku akejkoľvek nezákonnosti, len nech sa s tým Hédervárymu zavďačia a nech takým spôsobom liberalizmus posilnia.

Aby aj víťazstvo nitrianských liberálov zabezpečené bolo, smerodajné stoličné medzítka postaraly sa o to, aby dostala nitrianská stolica föispána zo staroliberálov a z najprefikanejších učencov školy sikačkára Tarnócziho. Gróf Wilcek hoc bol znovu za föispána vymenovaný nebol im dosť prísny, žiadali si preto Štefana *Crausa*, bývalého nadžupana. On má byť hlavným náčelníkom nitrianských liberálov a on má riadiť a viesť nitrianské voľby tak, aby ľudáci všetky ich dosavádne okresy utratili, lebo dľa liberálov nitrianska stolica len vtedy bude blažená, keď v nej ani jedného ľudového poslanca nebude.

Takto sa chystajú liberáli na nás ľudákov, a už vopred pijú na ich víťazstvo. Dobre nech, len pijú, veď itak dlhý smäd mali. Nerátajú ale na to, že my ľudáci nedáme sa ani naplašif, ani podplatif a ani pozbavif nášho práva volebného. Radi by sme videl toho korteša liberálneho, ktorý by sa k nám s tým istým podliacstvom blížil, aby nás ako baranov za peniaze kupoval, alebo oko ohavných korhelov trúnkom omráčil, aby sme potom za nim šli ku liberálom, ktorých nenávidíme! Radi by sme videl toho volebného predsedu, ktorý zabudne na svoju prísahu, ktorý odmrští zákon a ako zbojník pozbavil by nás nášho práva, za ktoré tak hrozne obete donášame. Veď hádam v Uhorsku bývame, s jehož slobodou toľko sa chvasceme a nie medzi divochmi!

My ľudáci nebojíme sa priprav liberálov. Ba tým väčšou silou pojdeme na nich. Nechceme sa dožiť tej potupy, aby nad nami kresťanmi, ktorí sme vo väčšine, zviťazili liberalné mátohy. Prisaháme, že porazíme liberálov a nikdy neopustíme našu kresťanskú ľudovú stranu.

Nitran.

Z Oravy.

Turdosin.

Bože môj, čo že sa to robí? Či blížiaci sa planéta tak mnohým už pomútila rozum?

Čo sa stalo, že «Slov. Týždeník» v objednaných dopisoch starých liberálov nového oravského hlavného župana Čaploviča až do neba vychvaluje? A bývalého föispána Georga *Bullu*

rád by vyhlásil za *drevokupca a ľudu našemu predstavuje ako neoblúbeného v Orave ľudu našemu celkom neznámeho?*

Nie, nebojme sa dopisovateľa a redakcie «Slov. Týždenníka». Vedia oni čo robia!

Sjednali sa s Khuenovou liberálnou vládou sjednali sa milí voličia nad vašou kožou! Prečo nemá Skyčák v Bobrove, redaktor týždenníka: Milán Hodža v Senici protikandidátov zo stránky vlády? Tí páni dobre vedia čo robia a za odmenu musia vychvalovať tak Khuena, ako aj jeho hlavných županov.

V Orave im to tým ľahšie a milšie z priemeny hlavného župana urobili náboženskú otázku a redaktor «Slov. Týždenníka», syn súčanského evanjelického farára, ktorý vo svojom časopise nedávno vojnu hlásal proti čiernemu klerikalizmu, to jest proti katolíkom, ktorý jednotajne brýzga na našich čestných katolíckych kňazov, ten s najväčšou radosťou prijma taký dopis, v ktorom evanjelika Čaploviča vychvalujú a katolíka Bullu hania a tupia.

My katolíci dobre vieme, ako sa výtanie pána Čaploviča prichystalo, vieme, že istebnánsky evanjelický farár Hroboň celé noci behal po susedných evanjelických obciach, hlásal, že teraz už dostali svojho evanjelického fõispána a fanatizoval ich, aby «toho svojho» išli si čo najslávnejšie vítať. Fanatizoval liberálnych úradníkov a židov. Následkom tejto agitácie prišli židia a susednéevanjelické obce pod zásta vami vítať toho «nášho».

My by sme mnoho vedeli písať a dokázať o jednom i druhom z týchto pánov, ba aj o novom fõispánovi oravskom. Na tento čas ale dopisovateľ «Slov. Týždenníka» neideme nasledovať na tom poli. Ponechávame to tým zplešnelým liberálnym tatárom, nech len osočujú a potupujú pána Georga Bullu. Čím viacej ho budú tupiť a haniť, my ho nie ako drevokupca, ktorým nikdy nebol, lež ako v celej stolici známeho, spravodlivého bývalého predstaveného, tým viacej ctíť a milovať budeme. S našou slovenskou nábožnou dôverou všetci statoční, poriadní Oravci do posledného chlapa vytrváme pevne pri ňom až do konca.

Daj nám Bože víťazstva a **nech žije vrele milovaný ablegátsky kandidát náš Georg Bulla!!!**

K volebným pohybom.

Protivníci kresťanskej ľudovej strany od strachu nad veľkými úspechami, akých zaiste dosiahne pri nastávajúcich voľbách, bluznia v jejich novinách dve na tri a rozepisujú sa o jej úpadku. Nuž aby sa títo rytieri ešte viacej naľakali a k povzbudeniu kresťanského obcenstva uvádzame prítomne, že ľudácki voličia kandidátov kresťanskej ľudovej strany postavili už v nasledujúcich okresoch:

Alsó-Kubin (Orav. st.) Kandidát, bývalý fõispán Georg *Bulla*. Voličia všestranne s veľkým oduševnením vítajú po celej stolici oblúbeného kandidáta a vyvolia ho istotne.

Csacza (Trenč. stol.) Kandidát dr. Emil *Gyuriss* pravotár. Okres už predošle zastupoval, neunávene pracoval v záujme jednotlivcov a obecnstva. Výhľady na voľbu má isté.

Vágbeszterce (Trenč. stol.) Kandidát Georg *Szmrecsányi*. Každý volič sa rozpamätá koľko razy ohlásil sa v krajiuskom sneme za tento okres. Vyvolia ho istotne.

Puchó (Trenč. stol.) Kandidát Ladislav *Mednyánszky*. Voličia s úplnou dôverou chovajú sa k svojmu kandidátovi, znajú jeho zásluby o okres a vyvolia ho istotne.

Privigye (Nitr. stol.) Kandidát Koloman *Brestyenszky*. Voličia považujú svojho kandidáta nie len za veľkého dobrodinca, lež práve za otca celého okresu. Za ohavného nevďačníka považovali by každého, kto by hlas svoj nedal Brestyenszkyemu.

Nyitrazsámbokrét (Nitr. st.) Kandidát Georg *Szmrecsányi*. Voličia okresu s podivením hľadia na bezzistné a neunávené účinkovanie tohoto kandidáta ako vyslanca a vyzvali ho, aby u nich vystúpil s istými výhľadmi na víťazstvo.

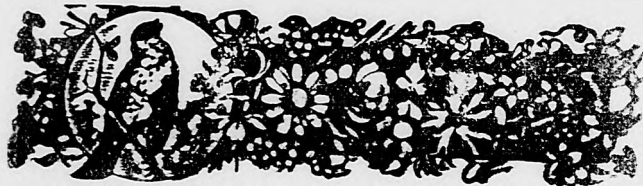
Érsekujvár (Nitr. st.) Kandidát dr. Pavel *Kovács* pravotár. Ako vyslanec okresu držal tu účtovnú reč 20. marca. Z tejto príležitosti sprevádžali ho ta bývalý minister gróf *Aladár Zichy*, krajinskí vyslancovia dr. *Mikuláš Zboray* a Franc *Buzáth*. Voľba Kovácsa zabezpečená je v každom ohľade.

Vágvecse (Nitr. st.) Kandidát dr. *Dezider Ajtics-Horváth*. Voličia s povďačnosťou rozpomínajú sa na to, čo tento kandidát ako ablegát za nich vykonal a vyvolia ho istotne.

Galánta (Nitr. st.) Kandidát Béla *Turi* redaktor. Od dávna poohvalne známy v okrese, rátať môže na to, že ho istotne vyvolia.

Nagyszombat (Prešp. st.) Kandidát gróf Jozef *Mailáth*. Katolícki voličia trnavského okresu ako kandidáta s veľkým oduševnením kandidovali tak ho aj vyvolia.

(Pokračovanie nasleduje.)

POLITICKÉ CHYRY.

Porada kresťanskej ľudovej strany snemovej.

Pred posledným riadnym zasadnutím terajšieho krajinského snemu, kresťanská ľudová strana v nedeľu 20. marca o pol osmej hodine večer vydržovala poradu, na ktorej súčasťnili sa krajinskí vyslancovia strany skoro v úplnom počte a prítomní boli aj mnohí vonkajší členovia.

Porade predsedal gróf Aladár *Zichy*, ktorý po zahájení zasadnutia a privítaní prítomných v krátkej reči spomenul účinkovaní kresťanskej ľudovej strany v minulosti a označil, aké výhľady má v budúcnosti.

— Pred rozpustením terajšieho krajinského snemu — povedal medzi iným — vydržujeme prítomne poslednú poradu strany. Pri spomenutí rozpustenia snemu jedine nezákonnosť tohoto rozpustenia naplňuje nás zármutkom (schvalovanie) bo my ináč lepšej budúcnosti hľadíme v ústrety. V tomto presvedčení ideme do boja. V zašlej minulosti prevzaté povinnosti len čo nás hatily v našom vývine, preto s istotou môžeme očakávať, že naša stránka smôže sa v budúcnosti. Keď sme sa teda sišli, aby sme sa rozlúčili, činíme to v tej nádeji, že sa víťazne shliadať budeme.

Prosil ďalej členov strany, aby čím väčšou silou súčasťnili sa v agitacionálnej práci a to tým viacej, bo výhľady kresťanskej ľudovej strany sú veľmi priaznivé a smáha sa ona po všetkých stranách krajiny.

Béla *Rakovszky* v mene členov strany vďaky

yyslovil predsedníctvu za neunávenú a horlivú jeho účinnosť, na čo prítomní hlučnými ováciami oslavovali predsedníctvo.

Pápežský praelát Ján *Molnár* o to prosil prítomných vyslancov, aby čo možno v najväčšom počte súčasťnili sa v ľudových shromaždeniach aké vydržiať sa budú po volebných okresoch.

Perada zaoberala sa potom s otázkou najhlížšieho snemového zasadnutie a nadovšetko s interpelláciou, ktorú Georg *Szmrecsányi* oznámil v záležitosti politického zneužívania zo stránky administratívnych úradníkov trenčanskej stolice. K tejto otázke prehovorili: gróf Aladár *Zichy*, dr. Alexander *Ernszt*, pápežský praelát Ján *Molnár*, Štefan *Adamovich*, dr. Emil *Gyuriss*, Ladislav *Mednyánszky*, Franc *Buzáth* a Georg *Szmrecsányi*.

Konečne za vonkajších členov strany prijatí boli jednohlasne: Ignác *Szauter* farár (Noszlop), Franc *Csambál* farár (Pusztá-Födemes), Viktor *Duschek* verejný notár (Bazin), Eduard *Früchtl* novinár (Budapest), Dr. Koloman *Isiöczy* pravotár (Szombathely), dr. Karol *Zgama* farár (Mélykút).

Záverečné zasadnutie krajinského snemu.

V pondelok 21. marca bolo záverečné zasadnutie krajinského snemu. Zasadnutie toto bolo nielen záverečné, lež ostane ako pamätne červenými písmenami poznačené v dejinách Uhorska. Posiaľ sme mohli pyšní byť na to, že v našom krajinskom sneme nepredchádzajú rvačky a krvavé bitky ako ku príkladu v rakúskom reichsrade. Teraz je tomu ináč. Už i v našom parlamente tiekla krv a poranení boli: gróf *Khuen-Héderváry* a minister orby gróf Béla *Serényi*, Kto vie aj čo by sa bolo stalo, keby vyslancovia kresťanskej ľudovej strany: Štefan *Rakovszky*, Béla *Rakovszky*, Mikuláš *Zboray*, Georg *Szmrecsányi* s napnutím všetkých svojich sil neboli utišili rozčulených ľudí a keby v pravom smysle slova neboli oratovali ministrov, v záujme auktority parlamentu. O priebehu tohoto zasadnutia podávame nasledujúcu stručnú zprávu:

Zahájenie zasadnutia.

Predseda snemovne Alexander Gál o štvrt na jedenástu zahájil zasadnutie, predostrel kráľovské prípis o odročení snemu do 24. marca a o jeho konečnom rozpustení, v zastupiteľstve kráľa, skrze arciknieža Jozefa 22. marca v budinskom zámku kráľovskom. Oznámil ďalej predseda, že zaznačené je viacej interpellácií medzi tymito že Georg *Szmrecsányi* interpelovať bude v záležitosti politického zneužívania zo stránky administratívnych úradníkov trenčanskej stolice. Medzi inými predlohami spomenul predseda aj to, že za iglovského

ablegáta vyvolený je minister obchodu Karol Hieronymi na čo z opozície ozvaly sa hlasy: Ten mandát srmdí pálenkou. Treba ho odovzdať súdu.

Protesty.

Proti rozpusteniu snemovne zo stránky Justhovcov zdvihol protest gróf Teodor Battyany. Z Kossuthovej strany protestoval Kossuth. Z kresťanskej ľudovej strany Štefan Rakovszky rozpustenie snemu označil ako nezákonné a protestoval proti nemu.

Inzultovanie ministrov.

Gróf Karol Khuen Héderváry ako ministerpredseda brániť chcel zákonnosť rozpustenia snemu. Vo veľkom hluke Justhovskej strany ale nemohol sa dostať k slovu, vtedu opustil svoj stolič, pristúpil ku stenografom a svoju reč tým chcel diktovať. V tom okamžení celá Justhovská strana ako na daný znak shrkla sa pred Khuenom, volakto z Justhovcov hodil mu do hlavy veľkú zákonnú knihu a ranil ho na čele, druhý zas hodil doň mesačný kalamár, ministra orby grófa Bélu Serényiho tiež ranili na čele a pod jedným okom. Vyslancovia kresťanskej ľudovej strany horko-fažko utišili rozčulených Justhovcov. Ranení ministri opustili sieň a rany obviazali im dobrovoľní ochrancami.

Po bitke.

Ako utišili sa rozčulení mysle vyslancov, predseda znovu zahájil zasadnutie a po hlučnom pretriasaní udavších sa prípadov snemovňa väčšinou hlasov prijala návrh na vyslovenie protestu proti nezákonnému rozpusteniu snemu.

Georg *Szmrecsányi* povedal na to veľavýznamnú interpelláciu v záležitosti politického zneužívania zo strany úradníkov stolice trenčanskej. Interpelláciu túto vo výťahu doneseme v budúcom čísle.

Konečné rozpustenie snemu.

Snemovňu krajinských vyslancov a veľmožov v zastupiteľstve jeho veličenstva kráľa v budinskom kráľovskom zámku, za prítomnosti vyslancov robotnej strany a početných veľmožov 22. marca o 12. hodine zvyčajným spôsobom rozpustil arciknieža Jozef.

BESEDNICA.

Obeta spovednej pečate.

Napísal: *Michal Gahér*, kaplán Orosházskeho.

(Pokračovanie.)

Blížila sa biela nedeľa a horlivý pastier s veľkou túžobou myslel na tie milé dietky, ktoré k prvému svätému prijímaniu pripravil. Prišlo mu pri tom na rozum: môže byť, že ich už viac ani nevidím. Čo budú o mne mysleť? A moji farníci? Či uveria, že jejích duchovný pastier skutočne bol vrahom? Vzal do ruky ceruzu a dojímavý list napísal tým milým dietkam,

ktoré k prvému svätému prímaniu pripravil a aj ostatným farníkom. Tieto listy s dovolením arcibiskupským len po jeho smrti prečítané mali byť v kostole. Písal ešte listy arcibiskupovi, svojim priateľom, rektorovi seminára, taktiež odobral sa v liste i od milovanej matky a sestry a napomínal ich, aby sa v zármutku úzdily a s tým rozveselovali, že po smrti uvidia sa vo večnom blahoslavenstve...

Na druhý deň ráno na smrť odsúdeného duchovného refazmi okuvaného dviezli žandári do jednej veľkej siene.

— Už ma na smrť vediete? — pýtal sa ich.

— Hneď sa dozviete — bola krátka odpoveď.

V sieni k jeho veľkému prekvapeniu shromáždení boli sudcovia. Na rozkaz predsedu ešte ráz prečítali pred duchovným výrok smrti a dali mu na vedomie, že pokiaľ termín k zadaniu appellácie sa už minul, výrok smrti stal sa právopiatnym.

— Čo je tomu príčina, že ste neapelloval? — pýtal sa predseda duchovného — asnaď ste sa celkom uspokojil vo výroku smrti?

Proti tomuto protestoval duchovný a keď opakoval že je celkom nevinný, povedal:

— Aspoň teraz mi uverte, keď som pred smrťou, keď už žiadam výhľad nemám na to, aby som môj život zachránil mohol, keď viem, že sa pred večným sudcom ustanoviť musím, teraz mi uverte, že som nevinný a že nevinne zomrem!

Tieto slová prenikly sudcov a aj štátneho zástupcu.

Predseda vzal na to do ruky jedno pismo a čítal z neho na hlas:

— Poneváž zo sudcov viacerí celkom sa nepresvedčili o základe obžaloby a do ohľadu vzali sme i to, že duchovný v jeho predešlom živote ešte trestaný nebol, za našu povinnosť sme si pokladali prosiť zaň o milosť. Naša prosba bola vyslyšaná a výrok smrti premenený je v tom smysle, že odsúdený na celý život do vyhnanstva poslaný a deportovaný bude na ostrov Nová Kaledonia blízko Austrálie.

Farár Montmoulin spokojne vzal v známou výrok smrti, ako sa ale dozvedel, že ho na deportáciu odsúdili, tak sa cítil, ako keby ho bolo porazilo a keby ho neboli chytili, bol by na zem padol.

— Nazdával som sa, že dnes alebo zajtra zložím môj ťažký kríž a hľa, teraz ešte ťažší musím nosiť a kto vie do kedy — povedal trasúcim sa hlasom duchovný.

Predseda s podivením hľadel na sudcov a odvetil zarazený:

— Podobného som sa ešte nedožil, že na smrť odsúdený odvrhuje udelenú mu milosť. — Pýtal sa preto duchovného:

— Prijímate-li milosť alebo nie?

— Myslim, že som povinný prijať milosť — povedal duchovný.

— Odovzdám vás teda správcovi žalára, aby nový

výrok v mene zákona čoskorej previedol — boly posledné slová predsedu súdobnej stolice.

Správca žalára hneď vydal rozkaz štrážmajsteržandárovi, aby odsúdeného odviezol do mesta Marseille, odkiaľ ešte tento týždeň na parolodi odcestuje na ostrov Nová Kalodónia.

Ubohého duchovného vystrojili na bolestnú a žalostnú cestu...

Slzavými očami vyzvliekol reverendu, rúcho sluhu Pána Krista a namiesto nej dostal rúcho áreštantov.

— Vás — povedal mu žandár — viac už nevoľajú Franc Montmoulin, vy ste od teraz číslo 5348.

— A toto je čo? — pýtal sa žandár.

— Škapuliar — odvetil farár.

— Preč s tým! To som ešte u žiadneho odsúdeného nenašiel. — S tým mu ztrhol z krkov škapuliar.

— Len si oblečte ten kabát. Vidíte, ako pekne v ňom vyhlíadate. Fúzy a brada vám onedlho narastú a vaša tonzúra vám tiež zaraste. Rozkázete si ešte voľačo?

— Moja a každého kňaza povinnosť je pod pokutou smrteľného hriechu každodenne modliť sa breviár, prosím vás dovoľte mi ho sebou vziať.

— Ha-ha-ha! Chcete snáď ešte aj omšu slúžiť a kázne držať vašim milým spoluvinikom? Buďte celkom spokojný, vo vašom živote nebudete vy viac omšu slúžiť ani breviár sa modliť.

— Prosím vás pokne, aspoň to mi dovoľte, aby som pátričky sebou vziať mohol, to je môj najväčší poklad ešte od mojej drahej matky — prosil duchovný.

— Nie, nie! Neslobodno! Zákon prísne nariaďuje, aby na deportáciu odsúdený ani najmenej veci sebou nevezal.

— No hneď si natiahnite železné rukavičky a vy žalárnik položte mu na nohy refaze — kričal žandár.

Keď sa celkom prichystali no dlhú cestu, správca žalára prísne napomenul duchovného, aby sa neopovážnil uskočiť a s tým sa pohli k železničnej stanici.

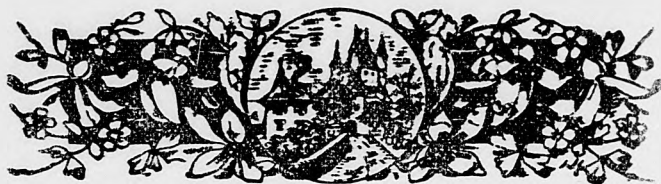
Ako dozvedela sa mestská háveď, že duchovného omilostnili a povedú na stanicu, shrnula sa vo veľkých húfoch, aby keď už očitým svedkom jeho smrti nemôže byť, aspoň pri jeho odchode potupila ho dľa ľubovôle. Na stanici luza prijala duchovného s hrozným krikom a hvízdom.

— Treba ho obesit! — vykrikovali a začali naň kamením hádzať.

Jedon bezbožník tak ho trafil kameňom, že ho hneď krv zaliala, Chytró doniesli vody, aby si zakrva-venú tvár umyl a práve ten konduktor doniesol mu vody, ktorý pred súdom proti nemu svedčil, včul ale ponížene prosil ho o odpustenie,

Nezadlho pohlol sa vlak. Farár Montmoulin ostatný ráz slzavým okom pohliadol na väže mesta Aix a na vysoké skaly, za ktorými ležalo mestečko San-Viktoár. Zdalo sa mu, že od veľkej ľútosti pukne mu srdce. Len teraz mal toľko času, aby si rozmyslel, čo ho ďalej očakáva.

(Pokračovanie nasleduje.)

CHYRNÍK.

Všetkým cteným čitateľom a čitateľkám «Kresťana» prajeme s týmto šťastlivé sviatky.

Chýry z arcibiskupstva ostrihonského. Ludvík *Hotár* vymonovaný je za duchovného ku špitálu veľkopolčanskému. — Ladislav *Némethy* ako kaplán preložený je z Jacoviec do Veľkých Topolčan a novovysvätený Ludvík *Szloboda* poslaný je za kaplána do Jacoviec.

Chýry z biskupstva nitrianskeho. Osvietený pán biskup koadjutor nitriansky, gróf Vilhelm *Batthány*, následkom veľkého nedostatku duchovenstva bohoslovcov IV. roka už 12, 14 a 16. apríla vysväti za kňazov.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August *Fischer-Colbrie* v nedeľu kvetnú v sídelnom chráme biskupskom osobne odbavoval všetky cirkevné obrady; v poslednom obežníku cirkevnom na úprázdnenú faru obee Nagykövesd vypísal konkurs do 25. marca a uverejnil krajinský zákon pofažne vyna-hradenia škoľských poplatkov. — Osvieteného pána biskupa minulé dni navštívili grófi Ladislav a Štefan *Forgách*. — Michal *Krajnyik*, košický kanonik a horlivý kňaz všetky svoje usporené peniaze v obnose 8000 korún veľkodušne obetoval na vranovský dom Piusa pre nemocných kňazov. — Z príležitosti 15. marca vo všetkých školách a spolkoch katolíckych vydržiavané boly sodpovedné slávnosti. — Arnold *Hoffmann*, professor bohoslovnia, 16. marca znovu držal poučnú prednášku v autonómnom kruhu katolíckom. — Katolícky patronáž žien ku podpore opustených a biednych detí, zmáha sa vo veľkých rozmeroch.

Chýry zo Šáriša. *Prešov*: Stoličný výbor 18. mare vydržiaval jarné shromaždenie, na ktorom za hlavného slúžnehv okresu giraldského jednohlasne vyvolený bol slúžny Barnabáš *Spillenberg*, — Pamiatku sv. Jozefa 19. marca slávnostne odbavovali v kostole frantiskánskom. Ku sv. Sviatostam dostavilo sa veľmi mnoho ľudí z mesta a kolia. Slávnostnú reč držal veľzaslúžený farár zo Sirska Ján *Dobránzsky*. — Pöstny piaty lichveci jarmok dobre sa vydaril, lichva ale bola veľmi drahá. — V Prešove postavia onedlho dve nové fabriky. V jednej budú robiť lad, Alexander Buchner a Julius Markovics zas na gazdovské stroje postavia fabriku v ktorej stále zamestnávať budú 35. robotníkov. — Kresťanská ľudová strana okresu sabinovského a hétéháršského 21. marca v tunajšom katolíckom kruhu Rákócziho vydržiavala poradu, na ktorej vo veľkom počte súčasnilo sa duchovenstvo latinského a grécko-katolíckeho obradu a prítomní boly aj mnohí voličia svet-

ski. — *Bardijov*: Tunajšie kúpele do árandy na 20 rokov vzala jedna spoločnosť so základným kapitálom 150 korún. — *Kisszeben*: K založeniu fabriky na kefy utvorila sa tu spoločnosť so základinou 80 tisíc korún. — *Sztankohermány*: Zvyčajný odpust Sedmibolstnej Panny Marie odbavovaný bol 18. marca z ktorej príležitosti ku sv. Sviatostiam pristúpilo asi 700 veriacich.

«**Budapeštiansky Katolícky Delnícky Kruh**» usporiada dňa 3. apríla 1910. (v nedeľu) v hostinci pána Poosa (VIII. Víg-u. č. 18. na rohu Bérkočis ulice) tanečnú zábavu spojenú s divadelným predstavením, na ktorú všetkých známych a priateľov uctive povoláva správa kruhu. Predstaví sa: Sľúbenie za ohniskom, obraz v 1 dejstve od A. Röslera. — Svetová pošta. — Vstupné: v predodpredaji 80 halierov, pri pokladnici 1 kor. Začiatok o 7 hodine večer. Vstupenky dostať: v miestnosťach Kruhu (VIII., Kisstáció-u. č. 1.), u gazdu J. Krajčí a u pánov výborníkov.

Chytení vysťahovaleckí agenti. Na polskej hranici, ako z obce Alsóverecke (stol. Bereg) oznamujú, minulý týždeň chytili štyroch mužských, ktorí preoblečení za pohoničov v stolici beregskej a máramarošskej od dávneho času zvädzali ľud do Ameriky. Poslal vyše 50 vysťahovalcov previedli cez polskú hranicu. U vysťahovaleckých agentov, keď ich chytili, našli viac tisíc korún.

Štrajk železničiarov v Amerike. Z Čikága oznamujú, že všetci rušnovodičia a kuričia železnice «Pacific» na čiare medzi Čikágom Tichým oceánom budú štrajkovať. Pravdepodobne 25.000 rušnovodičov a kuričov vypovedalo štrajk. Železničné spoločnosti v Čikágu požiadaly vládu, aby sprostredkovala mier medzi nimi a strojníkmi. Vláda tejto žiadosti vyhovie.

Zabil svoju manželku. Jozef János, obyvateľ vo Vránji (Varjad, stol. trenč.) minulý týžden v opilom stave tak ubil svoju manželku, že táto následkom úrazov na druhý deň zomrela. Ukrutného muža odviekli do väzenia okresného súdu v Žiline, kde povedal, že preto zbil svoju manželku, lebo sa opijala a vtedy sa s ním ustavične vadiela.

Peniaze vysťahovalcov. Hlavnomestská rada následkom úpravy ministra vnútra vyzvala príbuzných do Ameriky sa vysťahovavších ľudí, aby upozornili svojich v Amerike, že by peniaze posielali len na poštovej poukázke, nie však v rekommandovanom liste, zvlášte ale, aby peniaze neposielali cestou amerických malých bankárov, lebo tí už mnohých vysťahovalcov oškodili

Voľba mestských úradníkov v Dobšine. Zastupiteľský sbor mesta Dobšina pod predsedníctvom hlavného notára Geyzu Lukácsa vydržoval valné zhromaždenie, na ktorom znova dra Ladislava Langhoffera vyvolili za mešťanostu. Langhoffera mesto Dobšina už aj minulého leta bolo vyvolilo za mešťanostu, ale proti voľbe jeho protikandidát dr. Eugen Marko bol podal appelláciu ku administratívnejmu súdu, ktorý vyvolenie Langhoffera vtedy bol aj zrušil.

Obuv bude zase drahšia. Krajinský spolok uhorských šustrov a kupcov s topánkami na svojej dňa 8. marca vydržavanej veľkej porade uzavrel, že ponač sa cena hotovej kože od viac mesiacov stále dviha, od tohoto času aj oni drahšie budú predávať topánky. Cena kože v posledné časy o 20 percentov zdražela, oni ale cenu hotových topánok napriek tomu zdvihnú len o 10 percentov.

Ohne. Na vrútockej (st. turč.) železničnej stanici na ktorej zostávajú vlaky, minulý týždeň zhorelo 3304 podkladkov pod koľajnice v cene 13.810 korún. Z vyšetrovania vysvitlo, že oheň povstal z jednej z rušňa vyfrknutej iskry, od ktorej sa olej a dechtom napustené podkladky chytily. O tom, že by oheň bol volakto schválne podložil, není ani reči. — V obci Lopér (stol. zvolenská) 8. marca večer o 10. hodine vypukol oheň, ktorý sa veľmi rýchle rozširoval a bola by snád celá obec zhorela, keby z Brezovej a zo súseďných obcí zavčasu neboli došli ohňohasičia, ktorým sa podarilo predísť väčšiemu nešťastiu. Tukto zhorelo len päť domov. — Z Trstenej (stol. oravská) pišu, že v mestskej hore zvanej Ješna 9. marca vypukol oheň, ktorý v meste len neskoro zbadali a tak oheň narobil veľkú škodu.

Prísnejšie trestanie falšovania mlieka. Minister orby po tieto dni v jednom svojom výroku 50-korunový pokutu jedného falšované mlieko predávajúceho kupca povýšil na 200 korún a súčasne vyslovil svoje podivenie nad tým, že v tržniciach, ktoré stoja pod dozorom hlavnomestských vrchností, v takých veľkých rozmeroch možno predávať falšované mlieko. Minister z tohoto na to uzatvára, že v tržniciach není dostatočného dozoru, lebo ináčej by sa kupci neopovážili mlieko v takých veľkých rozmeroch falšovať. Hlavnomestská rada ministrov pripis vydala správe tržnic a predstaveným okresov hlavného mesta.

Vysťahovalectvo. Administratívny výbor stolice zemplénskej, ako zo Sátoraljauhelyu sdelujú, minulý týždeň vydržoval svoje mesačné zasadnutie pod predsedníctvom nadžupana Juliusa Mecznera. Dľa zprávy podžupana vysťahovalectvo zvlášte v okrese Szerencs bolo veľké. Vo februári 626 osôb pýtalo a 621 osôb dostalo cestovné passy. Príčina vysťahovania sa zo severných strán stolice je to, že Rakúsko bezprostredne pri haličskej hranici dovolilo postavenie vysťahovaleckých agentúr a tam základným spôsobom vábí ľud ku vysťahovaniu sa. Administratívny výbor ohľadom tohoto navrhol, že od ministra vnútra bude žiadať zmenenie vysťahovaleckého zákona, menovite to, aby ženské a vojopovinní ľudia nedostali cestovné passy. Súčasne oznámia ministromi vnútra aj to, že pohraničná polícia na prekazenie vysťahovalectva není dostatočná.

Spoluvinník Luccheniho. V americkom meste Cincinnati minulý týždeň zatkli jedného človeka, ktorý údajne bol spoluvinníkom Luccheniho, vraha našej kráľovny Alžbety. O tomto teraz z New-Yorku pišu nasledovné: Na políciu v Čincinnate zavítal jeden človek

menom Christian Keppler, ktorý povedal o sebe, že mal účasť v zavraždení kráľovnej Alžbety. Keppler, ktorý má teraz 49 rokov, podrobne rozpovedal policii, že ako zavraždili kráľovnu. Policia jeho vyznanie uverejnila. Tolko už vysvitlo o Kepplerovi, že je členom jedného spolku anarchistov a že vtedy, keď kráľovnu zavraždili, skutočne sa zdržiaval v Genve a aj odtedy mal účasť v takých zločinoch, ktoré anarchisty spáchali v Európe a v Spojených Štátoch. Keppler údajne povedal, že sa preto udal na policii, lebo sa bál, že ho jeho súdruhovia skôr-neskôr ku spáchaniu takého hriechu prinúti, za ktorý bezpodmienečne na smrť bude odsúdený. Ten spolok anarchistov, ktorému je Keppler členom, je jeden z najnebezpečnejších. Hlavné ich hniezdo je mesto Patterson v štáte New-Jersey, kde je údajne asi 500 anarchistov. Tento spolok anarchistov na celom území Spojených Štátov, ale aj v iných krajinách má oddiely. Členovia spolku sú zväčša cudzozemci: Taliani a Rusi, ale sú medzi nimi aj Španielci, Nemci, Francúzi, Japonci, ba ešte aj Čiňania. Členovia spolku anarchistov nebojujú len proti životu panovníkov a proti spoločenským poriadkom, ale aj proti veľkokapitalistom. Vysvitlo, že väčšie vlámania v posledných rokoch tiež členovia tohoto spolku anarchistov spáchali za pomoci členov Čiernej ruky. Keppler tiež mal účasť vo viacerých vlámaniach a ako hovorí, aj teraz mu je naložené, aby vyraboval jednu väčšiu banku vo Washingtone.

DOPISY.

Zázrivá (Orav. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie týchto mojich riadkov v našom oblúbenom «Krestane».

Nás bývalý a oblúbený nadžupan Georg Bulla 13. marca bol v našej obci. Po sv. omši držal ku nám krásnu, náboženskými citami preplnenú reč, tak že nám slzy zalialy oči, keď nám vysvetlil premenu, ktorá sa teraz v krajine stala.

Reč jeho zo srdca vyplývajúca tak hlboko sa nás

dotkla, že všetci dali sme mu ruku a slovo statočnosti, že ho podporovať budeme a nezanecháme.

Hja, starí liberáli majú už aj veľké strachy, behajú za kandidátmi a ponevác vidia, že my katolíci všetci do jedného za pánom Georgom Bullom stojíme, aby spoludržanie medzi nami katolíckymi potrhali a nás rozdvajili, taký kunšt vymysleli, že nahovorili Khuenovca farára Richtera, aby aspoň na oko vystúpil a takto nás katolíkov rozdvajil.

No to sa mýlite! My dobre vieme, že Richter bol ten prvý a jediný kňaz, čo za horúca do Khuenovskej stránky skočil. V Orave máme vyše päťdesiat katolíckych kňazov a ani jeden to neudelal, ani jeden nechcel svoje náboženské presvedčenie zapredať a Khuenovskú liberálnu stranu podporovať! Dobré my známe vaše liberálne kunsty a nedáme sa takými podviesť, lež vydržíme spolu, chlap do chlapa pri našej katolíckej ľudovej strane!

Nech žije náš ablegátsky kandidát pán Georg Bulla!

—ky.

* * *

Majtény (Prešp. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto dopisu v našom «Krestane».

Len pár rokov je tomu, čo sa aj u nás s trpezlivosťou, láskou a vytrvanlivoťou pracuje na tom, aby ľudia svoju dôveru vo svojich predstavených skladali, aby nevideli v nich nepriateľov svojich, alebo lenochov, o jejich pozdvížení nič nedbajúcich a sa nesiarajúcich. S radosťou badáme, že táto trpezlivosť, vytrvanlivosť a práca nebola a Pán Boh dá ani nebude darobná, bezožná; ľudia začínajú mať dôveru, začínajú sa spájať a zvedavo hľadajú do sveta, kde by sa čomu osožnému a dobrému mohli naučiť.

Všestrannej žiadosti našich spoluobčanov sa vyhovel, keď sa tu 9. januára 1910. založil úverkový spolok. Na povolanie nášho pána farára Konstantina Orbána prišiel k nám v horspomenutý deň pán Michal Roksányi zo strediska budapeštianskeho a po krátkej jadrnej reči, v ktorej nám vysvetlil potrebu a osožnosť úverkového spolku, vyzval prítomných, aby sa prihlásili za údov. Hneď na mieste sa prihlásilo 70. údov so 138 účasťami v hodnote blízko 7000 korún. Vidieť z toho, jak veľké oduševnenie bolo za túto vec v našej veru biednej a k tomu ešte aj nesvornej obci.

Poznamenat musím, že z nášho sedliackeho chotára 300 honov je v rukách pána grófa Jozefa Zichyho

**Neváhajte, keď vás hlava
bolí lež potrebujete hneď**

Beretvás-pastille

ktoré za desať minút zastavia najtuhšes migrén-hlavy bolenie. — Gena K 1.20.
Lekármi odporúčaný liek.

K dostaniu v každej lekární!

Dorába Tomáš Beretvás, lekárník Kispeszt.

Prí 3 škatulkách
všetka franko.

a pána baróna Kufflera diószegského fabrikanta na cukor a že tieto role sa volakedy predaly, hon po 170 zlatých, kdežto teraz za dvojnásobnú cenu sa nemožu zpiatky lupiť. Nemilo nám je, že jeden z vážnejších našich spoluobčanov celkom otvorene bojuje proti tomuto spolku, nevieme príčinu, lebo nechceme o ňom predpokladať to, že by svoj zisk tak veľmi mal vo všetkom pred svojimi očami, že by všeobecné dobro a pozdvíženie blahobytu jednotlivcov za seba škodlivú vec považoval. My nikomu nezavidíme, každého zásluhy si vážime a ctíme, ale aby volakto zakládanie úverkových spolkov za zlú a pre budúcnosť škodlivú vec ohlasoval, to rovno za veľkú obmedzenosť a blbstvo považujeme. A preto sa aj naši občania nedajú! Dôkazom toho je, že keď potvrdenie spolku aj od kráľovského súdu prišlo a úradovanie sa verejne započal mohlo, hneď prvý deň sa skoro 1000 korún do kassy zatvorilo.

Do direktorstva za predsedu vyvolený je pán K. Orbán miestny farár, za podpredsedu zvolený je pán A. Liszka. Údovia direktorstva sú: Ján Karell st., Ján Lovászik, Ján Valentin, Ján Krajčovič tesar, Ján Augustin z Farkasina a Pavel Kollár z Gestí. Dozorní výborníci sú: predseda K. Wagener notár. F. Sztrisz, J. Bobek, F. Krajčovič. Kassír: V. Gašparik. Knihevďuci: F. Kemenes organista.

Náš úverkový spolok začal úradovať 13. marca a preto som tento dopis aj do týchto nám milých novin poslal, abych tak mojich spoluobčanov, jako aj horepomenutých pánov úradníkov poprosil, aby sa nedali odviešť, znechutiť. lež aby pomaly všetci vstúpili do tohoto blahodárneho spolku a v ňom pre dobro nášeho zanedbaného a z mnohých rán krvácajúceho ľudu pracovali s vytrvanlivosťou a oduševnenosťou, v čom nech posilňuje nás všemohúci Pán Boh!

Priateľ ľudu.

Z Krušoviec (Nitr. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!
Ctený Pán Redaktor!

Uctive prosím, ráčte uverejniť týchto pár riadkov v našom obľúbenom «Kresťan»-e.

Naša obec doposiaľ vždy sa poriadne držala pri voľbe; úfame, že aj teraz nám žiaden pokrstený občan nespraví hanbu tým, že by hlasoval na liberála. Však aj naši duchovní náčelníci sú poriadni ľudáci; svedčí sa, aby aj duchovné dietky nasledovali príklad duchovných otcov.

Ináče počúvam, že pán hlavný slúžny Lojzo Mar-

kovič je veľmi nervózny od tej doby, čo počul, že v topolčianskom okrese aj ľudák vystúpi; neraz sa aj zo sna prebudi od veľkej starosti, že by liberál prepádnúť mohol. A veď on, ktorý bol štyri rokz klerikom, telom i dušou je prepíatym liberálom, zakiaľ jeho predstavení sú liberálmi. Keby sa tak Kossuthisti dostali ku kormidlu vladarenia, zvedaví sme, či by i vtedy sa bil tak v prsia, že je on taký liberál. Túžebne čakáme na deň voľby, aby sme ukázali, že tu nemajú platnosti ani groše ani holby,

S Bohom

Bývalý podrychtár.

Z Novej Vsi (Nitr. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Veľactený Pán Redaktor!

Prosím o láskavé uverejnenie tohoto môjho dopisu v našom milom «Kresťane».

Naša obec patrí do ludanickej fary, leží neďaleko Veľkých Topolčan. U nás je ľud tak poriadny, že výmúc žida krémára všetci voličia podporujú snahy ľudovej strany.

Terajší náš pán rychtár je jeden z tých nejtuhších ľudákov. Volá sa on Jozef Macko; keby všade boli takí rychtári, vtedy by čochvíľa celkom vyhynula liberálna strana. Ani škopy, ani okriky, ani judáška mzda, ani smradlavé holby, ani žandárske kolby nemajú u nás slova. Je to smutno, že sa najdu i také chumajské obce, ktorých predstavenstvo domnieva sa, že politické chovanie občanov sa musí riadiť dľa úradu. Ach drahí kresťania, nebudte slepi, neverte falošnostiam liberálov. Držte sa vašeho kresťanského svedomia, buďte poriadni ľudáci a vaši synovia nebudú vás nikdy preklínať.

S Bohom

Občan.

Z Turca.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom «Kresťane».

Hovorí sa, že blížia sa voľby; korheli ručia: plné budú holby! Naozaj, ani rozumieť to nemôže človek, ako môže mať kresťan-katolík tak tupé svedomie, že verí v Boha, verí v kristové pravdy; keď ale príde voľba, uňho má cenu len holba.

Vstúpte už raz do seba vy ožralci, vy lakomeci, vy politickí zradcovia zásad kresťanských, vy nespoľahliví ľudia i od liberálov opovrhnutí. Nenie hnusnejšieho

Kto žiada požičku?

Kto na svoj majetok záložnú požičku mieni si vypožičať, tak nech sa s dôverou obráti ku «Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet» Budapest, V., Géza-u. 2. (svoj dom). Tento ústav dáva tak malú jako aj veľkú požičku, preto aby bolo spomôženo stredno- a malo-hospodárom. Pre toto požičky už od 300 korún dáva. Kto veľké úroky prinútený je od jeho ľudu platiť, tomu náš ústav s lacnou požičkou ľahko môže pomôcť na jeho ťarách. Predošlých veriteľov tento ústav s touto požičkou vyplatí, a za lacné peniaze odpraví všetky tie prekážky, ktoré sú s dávaním tejto požičky spojené. Požičky sa dávajú do polovice hodnoty majetku. Keď dlžník poriadne plati, ústav náš požičku nemôže vypovedať, ale dlžník svoje dlhy bárskeď, lebo v celkosti alebo v častkách bez všetkých pobočných výdavkov môže si splatiť. Pri parcelovaní na pomoci je v každom ohlade. Ústav na jednoduchý list bár komu ochotne odpoveda.

stvorenia, nežli kresťan, ktorý svoje presvedčenie predáva. Či by siel hlasovať na ľudovú stranu žid, keby mu kto aj pol chotára daroval a hľa, medzi kresťanmi sa najdu takí kulifaji, ktorí za biednu mzdu jednúju proti svojmu ľudáckemu presvedčeniu. Preč teda s podlými liberálmi, preč s tými, ktorí za korhelicu hlasujú! Nech žijú stotoční kresťanskí podporovatelia zásad ľudovej strany!

Joško

Vaszilo (Orav. st.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený Pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom «Kresťane.»

O volebných pohyboch v našom kraji len nakrátko sdeľujem, že obľúbený náš ablegátsky kandidát pán Georg Bulla navštívil nás 20. marca popoludní. Náš ľud ho s radosťou očakával a keď voličia so všestranou hlbokou pozornosťou slyšali jeho v náboženskom slovenskom duchu prednesený programm celá obec na čele s našim stotočným rychtárom jednomyselne hlasovala mu nezkatnu dôveru a sľúbila mu úplnú oddanosť a všemožnú podporu pri nastávajúcich voľbách.

Ako počúvame, dôvera ku našemu pánu kandidátovi ablegátskemu tak veľká je, že skoro všetci obecni rychtári v kubinskom volebnom okrese, nebojác sa o ich služby, dali mu ruku a slovo stotočnosti, že ho na každý pád podporovať a naň hlasovať budú. S tým len to dokázali, že sú stotoční, smelí, poriadni a úradu svojho hodní ľudia, ktorí predovšetkým na srdci nosia blaho svojho ľudu. Nech žijú títo poriadni rychtári. Nech žije náš milovaný kandidát pán Georg Bulla!

- čik.

Rozmary a žarty.

Nazdvorilosť. Jedna slečna, ktorá by bola rada bývala chýrnou speváčkou, ale nebola, pretože nemala žiadneho hlasu, rečie pri odchode ku jednej spoločnosti, kam bola aj ona povolaná:

— Tak, teraz zaspievam chytrou jednu pieseň a potom pôjdem domov!

Istý pán, ktorý počúvajúc slečnu spievať, bol od hnevu celý zelený, rečie celkom otvorene:

— Prosím vás, počte slečna; ja vás chytrou odprevadím domov a tam potom môžete aj potichy spievať!

*

Strach. Lump: Oh, ja mám veľký strach, že ešte ako žobrák zomrem.

Priateľ: To by ešte ušlo, ja sa ale obávam toho, žv ty ešte ako žobrák budeš žiť.

*

Medzi starými. Pamätáte sa, pán generál, na to, keď ste ma pred štyridsiatimi rokami požiadal o ruku a ja som vám dala košík?

— Ako by sa nepamätal? To je nejkrajšia pamiatka môjho života.

*

Poznajú sa. Počuj, Jozef, nerozpaluj ma, lebo keď sa nahnevám, poviem ti opravde kto si!

— No len sa opováž! Naskutku ťa zažalujem pre urážku na cti.

*

Leto a zima. Čo máš radšej, janko, zimu a či leto?

— Zimu.

— A prečo?

— Lebo v lete marne onezdravím, i tak nechodím do školy.

*

Zo spítala vojenského. Lekár: Koľkí zomreli cez noc?

Opatrovník: Zomreli piati!

Lekár: A veď som ja siedmim predpísal medicínu?

Opatrovník: Ráče prepáčit, ale dvaja nechceli ju užiť.

Zvláštny prostriedok k čisteniu krve je Hellmanna «Purjodal». (Zákonná ochrana.) Tento Jod-Sarsaparilla praeparát nielen krv čistí, lež tiši boľasti a krče, lieči zapuchliny a môže sa kedykoľvek a bez všetkých ťažkostí užívať. Vo všetkých pádoch, kde potrebovať treba Jod-Sarsaparilla praeparáty, prostriedok tento pre jeho zvláštne účinkovanie s úľubou odporúčajú lekári. Výlučne zasiela dr. Hellmanna lekárneň «zur Barmherzigkeit», Wien, VII. Kaiserstrasse 73—75 a je na sklade vo všetkých lekárňach.

Vapenno-železný-sirup

od 40 rokov lekární preskúmaný a odporúčaný sirup na prsia. Roztapa slajm utišuje kašeľ a podporuje chuť k jedeniu. Dvíha trávenie a obnovu a pôsobí nadevšetko k tvorbu krvi a kostí zvlášte pri slabých deťoch.

Cena jednej fľašky 2 k 50 h., poštou o 40 h. viacej za zaobalenie.

Výlučný dorabateľ a hlavný zasielca dr. HELLMANNA lekárneň „zur Barmherzigkeit“
Hlavný sklad pre Uhorsko lekárneň Josef Šörök Budapest.

Pôvodný len s touto ochrannou známku

Výhradne pred predajcom

Aromaticná Essencia

od 35 rokov o behod uvedná a vrele odporúčana. Výborný vlúdne pôsobiaci prostriedok k prehnatiu. Odstraňuje tvrdú stolicu a nepríjemné jej následky a čistí krv.

Cena jednej fľašky 2 korún. — Poštou o 40 h. viacej pre zaobalenie.

Wien, VII. Kaiserstrasse 73—75. Sklad vo všetkých väčších lekárňach.

(Herbabnyho nástupca.)

Proti oslábnutiu, boľasťam v kostiach a v drieku proti lámke najlepši a od veľa rokov vyprobovaný liek je *Kriegnerov* Reparátor, ktorý v žiadnom dome nemal by chýbať ako domáci liek bez páru Malá flaška 1 k. veľká flaška 2 kor. K dostaniu v lekárňach. Rozposiela sa poštou. Lekáreň Korona, Budapešť, Kálvinplac na rohu Baross ulice.

Odkazy redakcie.

J. S. P. Ďakujeme a prosíme i ďalej o zprávy.
V. H. A. K. Držte sa pevne a neverte tým dvom krkavcom, čo vás odvádzajú od nášeho kandidáta.
S. V. Z. O Jednote v budúcom čísle.
B. H. Cs. Posiaľ nič neprišlo.

Ceny potravných článkov.

V Budapešti, 22. marca

Úradne značené ceny za 100 kilogramov. *Pšenica* ússká K 28·20—29·20, stolnobelohradská K 27·70—29·10, peštianska K 28·10—29·10, banátska K 28·10—29·20. — *Raž*: prvotriedna K 18·65—18·75, druhotriedna K 19·20 do 19·30. — *Jačmeň*: prvotriedny K 14·10—14·20, druhotriedny K 13·80—14·00. — *Proso*: K —, do —. — *Ovos*: prvotriedny K 15·70—16·00, druhotriedny K 15·20—15·60. — *Kukurica*: K 12·20—12·40 *Repica*: K —. —. —.

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K	22·02	21·00	21·40	21·00	20·60	201·0	19·10
		č.	7	7½	8		
		K	17·20	14·80	7·60		

Za 50 kilogramov i s vrecom.

Drobné otruby: K 5·80, hrubé K 6·00.

Strova: Fazuľa obyčajná biela K 22·00—21·00 azuľa strakavá K 16·00—15·00. — **Hrach:** nelúpaný čistý K 30·00—31·00, lúpaný K 46·00—54·00. — **Šošovica:** čistá K 26·00—36·00. — **Konopné semä:** K 23·00 do 24·00. — **Mak:** K 55·00—57·00. — **Rasca** (kmin) Kor. 107·00—108·—. Všetko po 100 kilogr.

Sviňská masť: budapeštianska K 180·00—181·00 vidiecka K 000·00—000·00.

Slanina: mestská 4-kusová K 153·00—154·00, 3-kusová K 156·00—157·00. vidiecka K —. —. — za 100 kilogr.

Datelinové semä: Červená datelina K 178·00 192·00, lucerna jasnozrná K —. —. — za 100 kg

Lekvár: srbský K 40·00—bosenský K 44·00—46·00 po 50 kilogr.

Koloniálny tovar: *Cukor* v klobúkoch K 84·00 do 84·50, kockový K 86·50—86·50, zltý K 84·50—84·50 za 100 kilogr.

Spiritus: Rafinovaný odanový vo veľkom 179·00 do 180·00. Denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill 50 50—51·00.

Petrolej: Fiumánsky krištálový K 35·50, fiumánsky White-Star (***) K 29·50 za 100 kilogr. s dom.

Zemiaky: (hornouhorské) ružové K 6·50—7·00, zlté K 6·80—6·80 za 100 kilov.

Slivy: bosenské (100 kusové) K —. —. —. — srbské (100 kusové) K 22·50—23·00 po 50 kilogramoch.

Vajcia: prima uhorské K 76—78, od Tisy K 74—75, sedmohradské K 74—75 jedna kystňa, obsahujúca 1440 kusov vajec vo veľkom.

Umelecké karty

V najfajnejšom bronz-striebornom vyhotovení v najrozličnejších muštrach.

6 kusov mat čierne	...	K	—50
25 > > >	> > >	>	1.70
6 > > >	malované	>	—70
25 > > >	>	>	2.30
6 > > >	najfajn. čierne	>	—60
25 > > >	>	>	2.—
6 > > >	malované	>	—85
25 > > >	>	>	2.70

Odpredávačov prosíme žiadať si osobne offerty. Zasielanie stáva sa franko pri poprednom doposlaní peňazí skrze c. a. k. dvorného zasielca

HANNS KONRAD
Brüx č. 1909 (Cechy).

Hlavný cenník s viacej ako 3000 vyobrazeniami zdarma a franko

Na predaj

16 jochov dobrej zeme, z čoho 8 jochov je oranej zeme. 2 jochy sú lúky, 3 jochy su pasienky, 3 jochy sú kory. — Posiate sú 4 jochy pšenice, 2 jochy lelnikom, 2 jochy sú na kukuricu a krumpľe. — Dom a stodola marované a škridlou pokryté. — Pri dome je pekna zahrada s ovocnými stromami. Bližšiu zprávu podáva Jozef Fučák hospodár, Sesvete p. Pleternica, Slavonia.

Zdarma

a franko dostane každý môj hlavný cenník s viacej ako 3000 vyobrazeniami rozličných potrebných a u žitočných článkov každého druhu; cenník tento na žiadosť bezodkladne posielam (c. a k. dvorný zasielca)
c. a k. dvorný zasielca
HANUS KONRAD
Brüx č. 1914. (Šechy).

Oznamy prijíma
administrácia
KRESTAN

Kto nevie

čo svojim kúpiť mák meninám, k sobašu alebo z inej príležitosti, nech si prezre **môj hlavný cenník** s viacej ako 8000 vyobrazeniami, každý najde v ňom čo sa mu líbi a cenník tento na žiadosť posielam zdarma a franko
c. a k. dvorný zasielca
Hanns Konrad
Brüx č. 2137. (Cechy).

Najlepší český prameň k objednaníu.

Lačne perie na postel!

1 kg. sivé drápané 2 K, leďšie 2 K 40 h; polbiele 2 K 80 h; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg. veľmi fajne, ako snah biele, drápané 6 K 40 h. 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K.; biele fajnové 10 K.; naj-fajnejšie papierie z prs 12 K. — Pri oblednani 5 kg. franko. —

Kotové postele z hustej tkany červeneho, modreho, bieleho 115 cm. široká s dvomi podhlavkami, každý 80 cm. dlhý, 58 cm široký, naplnený novým, sivým, veľmi trvácim perím 16 K, polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podhlavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Vývoz s postovonlobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené.
Za nezodpovedné návrat peňazí. **S. Benisch v Deschentz** číslo 826. Böhmerwald. Cenniky franko zdarma

Dobré chutnanie!

Zdravý žalúdok si zachováme, netrápia nás tlačenie, bolenie žalúdka odkedy potrebujeme Feller rebarbara Elsa-pilulky k prehnaníu. Všetci to hovoria, čo ich raz upotrebili. Mprobujte to aj vy, bo tieto pilulky riadia stolicu a napomáhajú trávenie. 6 škatuliek franko 4 koruny. Lekárnik Feller Štubica, Kostolná-ulica číslo 18. (Záhrebská stol.)

Brádyho

žalúdové kvapky
s ochrannou známkou

Panny Marie mariacellskej, ktoré ľud menuje žalúdočnými kvapkami mariacellskými, už od tridsať rokov takosoznačne pôsobia, že v každej domácnosti nevyhnutne sú potrebné. Kvapky tieto nedostiziteľne dobre účinkujú pri každého druhu zhubení žalúdka, proti záhe, neriadnej stolici, krčom v žalúdku a vhlave, dáveníu, bezsnosti, bezkrvnosti a bladosti. K dostaniu sú v každej lekárni. Cena veľkej fľašky K 140, malej fľašky 80 h. 6 fľašiek 5 K, 3 duplované fľašky za 4.50 K franko sa zaslajú. Objednať možno poštou a zasiela. K. Brády lekáreň k „Uhorskému Kráľovi“ Viedeň. I., Fleischmarkt 2., Sklad 212. Pozorujeme na ochrannú známku s vyobrazením Panny Marie Cellanskej, na červené zaobalenie a na podpis pod o razom.

li. Brády

Ochranca zdravia je v každej domácnosti nevyhnutne potrebný pôvodný

Slanovinový lieh sily

K dostaniu je všade vo fľaškách po 40 hal. 1 a 2 korunach. Príjať treba len povodný slanovinový lieh sily.

Od tisícročia
upotrebuje sa s veľkým
úspechom proti
lámke a pakostnici
zákonom chránený
KRIEGEROV

V každej
domácnosti
nevyhnutne potrebný!
Malá fľaška 1 koruna, veľká
fľaška 2 koruny, v každej lekárni.
Poštou 5 malých fľašiek za 5 korún,
3 veľké fľašky za 6 korún pošte

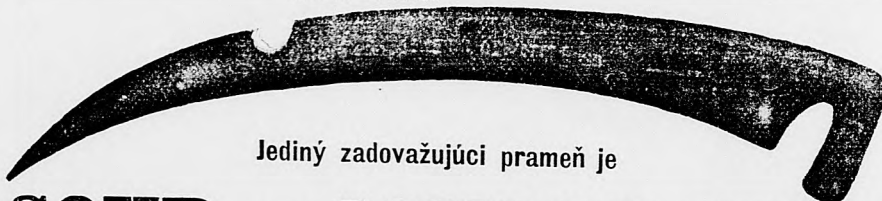
„Korona-lekáreň“
Budapest, VIII., Calvin-plac (roh Baross-u.)
Zásielky denne poštovou dobiere, alebo
po predbežnom zaslaní peňazí.

Najlepšia kosa na svete je „kosa z delovej ocele generála Devetta“,

ktorá je z najvýbornejších kovov složená zhotovená je z najlepšej a najvýbornejšej delovej ocele, a s akou umeleckou vedou je dvojnásobne zahartovaná, že jej možnosť vzdorovania stojí na najväčom stupni a prevyšuje všetko, o sa v tomto obore nachodí.

Ochranná známka.

Jediný zadovažujúci prameň je

PAVEL SOHR, v SOMOGY-SZILL-E,

ku ktorému majú sa zaslať všetky dopisy a objednávky, týkajúce sa kôs generála Devetta

Ceny kopy generála Devetta z delovej ocele sú:

Pri objednaní 5 kusov poštové výdavky znáša firma. Pri objednaní 10 kusov tiež dielňa znáša poštové výdavky a k tomu jednu kosu ešte zdarma zašle. — Za každú kosu z delovej ocele generála Devetta dielňa ručí a nezodpovedajúcu kosu dielňa bez všetkých útrat začaruje (ale zo skúsenosti vieme, že medzi 1000 kusami sa ani jedna zlá nenachodí.) Pravá novota! Vyznačená koša zľahujúcim kľúčom 20 kr. «Diadal» náčinia ku nakutín, kladivko, a penka 85 kr. Amerganský brúsiaci kameň pre kosu na svete najlepší 20 kr.

Objednávky sbierajúcim dáme osobitnú vzácnu výhodu. — Každý nech si žiada cenník na dopisnici.

S kosou z delovej ocele generála Devetta pri jednom brúsení možno na diaľku 250—300 krokov kosiť. Jedno nakovanie dostačí na viac dní. Kosa z delovej ocele generála Devetta zhotovená je po ruke

Diamantová ocelová britva s trojročnou zárukou za 1 zlatý 50 krajciar. Cenná britvová pošva zdarma.

